

Un partit en transició

El Partit Popular acaba de recuperar el poder a les illes Balears, ha hagut de canviar el president valencià i exerceix un paper clau a Catalunya, com mai no havia passat. Tot plegat, a les portes d'unes eleccions espanyoles que poden dur Mariano Rajoy a la Moncloa i alterar segons quines estratègies.

Moltes bones idees i pocs fets concrets

EL TEMPS

L'arribada d'Alberto Fabra a la presidència de la Generalitat Valenciana ha estat alliberadora per a tots aquells que se sentien perseguits per les polítiques de Francisco Camps. El seu tarannà tendent a l'entesa, però, encara no va acompanyat de mesures que confirmen aquest canvi.

“**T**ot és revisable.” Tres paraules, només tres, que sintetitzen el canvi de to del president de la Generalitat Valenciana.

Mentre Francisco Camps optava per la imposició, Alberto Fabra demana “consens”; mentre l'un es tancava en la seua majoria absoluta, l'altre proposa “portes obertes”; allà on Camps fugia d'estudi, Fabra planteja “no defugir cap debat”.

Els primers dos mesos del seu mandat, de fet, el nou cap del Consell els ha dedicats a entrevistar-se no sols amb els grups de l'oposició i amb tot de representants del món econòmic, sindical o cultural, sinó també amb els consellers del seu govern, que van ser nomenats per Francisco Camps i molts dels quals Fabra ni tan sols coneixia.

El denominador comú de les trobades és l'afabilitat del nou president, reconeguda pels seus interlocutors potser en contraposició amb el seu antecessor, que va viure els darrers dos anys i mig tancat en si mateix per culpa del seu encausament en el *cas Gürtel*, que va derivar en la dimissió. Els portaveus del PSPV-PSOE, Compromís i Esquerra Unida han insistit que aquest "canvi de formes" no tindrà cap sentit "si no va acompanyat de fets". "És més educat que no Camps, si més no guarda les formes", ha dit el socialista Jorge Alarte. Enric Morera hi ha percebut "voluntat negociadora" i Marga Sanz n'ha destacat la "receptivitat" envers alguna de les propostes que li ha fet. De conseqüències concretes, però, encara no n'hi ha hagudes, i és això que exaspera els tres grups opositors.

La setmana passada, a instàncies de Fabra, la vice-presidenta del govern valencià, Paula Sánchez de León, va tenir una reunió amb els representants de les formacions amb presència a les Corts per tal de tancar deu acords en matèries diverses. Un decàleg que Fabra ja havia enumerat davant la premsa l'1 de setembre, després de reunir-se amb Alarte, Morera i Sanz. Una desena de punts que no van satisfer les expectatives dels dos diputats de Compromís presents a la cimera, Mònica Oltra i Fran Ferri, que van alçar-se de la taula abans no concloguera la trobada amb Sánchez de León. "Ha estat una pantomima", va afanyar-se a declarar Oltra, que acusa el PP d'"obligar l'oposició a assumir les seues propostes electorals". Als socialistes, el document els va semblar "poca cosa" i van anunciar que costaria d'arribar-hi a acords. De la seua banda, Ignacio Blanco, un dels dos diputats d'Esquerra Unida a la reunió, coincidia que el full de ruta del PP era "el seu programa electoral", però acusava Compromís de continuar fent "política espectacle" i de tenir "dificultats per a mantenir un debat a fons". Oltra li va respondre que el seu grup no ofereix

Alberto Fabra s'ha proposat d'aprovar prompte una nova llei d'ordenació del territori

"silenci" en canvi "d'unes altre coses", com ara "llocs al Consell Valencià de Cultura". Al juliol, Compromís s'havia negat a votar els candidats proposats pel PP, cosa que sí que van fer els socialistes i EUPV, que al seu torn reberen el suport dels populars. Com a càstig, el PP va evitar l'elecció del candidat proposat per Compromís, Joan Francesc Mira, lloc que ha quedat vacant.

Quins punts? Més enllà de la nova topada entre Compromís i Esquerra Unida –socs fugaços l'any 2007– que ha motivat el decàleg del Consell, quins punts recull aquest document?

El primer fa referència a l'ocupació i la competitivitat, i demana suport al Pavace –pacte per l'ocupació signat per Camps amb el suport d'empresaris i sindicats– i un pla d'autosuficiència energètica a fi que el 2015 el 45% dels recursos siguen de fonts renovables.

El segon aspecte tracta del finançament i inclou un informe sobre el deute històric del País Valencià –el model aprovat per Aznar el 2001 ha fet perdre més de 8.000 milions d'euros–, a més d'exigir l'equilibri pressupostari i atenció a les necessitats dels proveïdors, alguns dels quals han tancat el negoci per culpa del deute contret per la Generalitat.

En tercer lloc, hi ha l'interès d'establir un calendari per a la urgent reforma de la llei d'ordenació del territori, que Fabra vol consensuar per tal d'esvair dubtes i "transmetre confiança als inversors estrangers". En aquest àmbit, també hi

Pensa reclamar el deute de l'estat amb el País Valencià, de més de 8.000 milions

Vol una RTVV més plural, però ha nomenat directora de Ràdio 9 qui era mà dreta de Camps

ha la intenció de legislar novament sobre els residus, "a fi d'arribar a un acord de comunitat que evite debats comarcals".

El quart apartat parla de les infraestructures, una matèria en què el president ha dit que serà "inflexible". Les que considera "estratègiques" són el corredor mediterrani, la gran velocitat ferroviària a Castelló de la Plana i Alacant, els accessos dels ports, un pla de rodalia i la "posada en valor" de l'aeroport de Castelló, ja inaugurat però sense cap vol.

El cinquè punt té a veure amb l'ensenyament, sobretot amb l'aprovació del decret del trilingüisme que Camps i el seu conseller Alejandro Font de Mora volien aplicar l'any vinent. El decret és en suspens i Fabra s'ha marcat l'objectiu d'acordar-lo amb els partits i "amb tota la comunitat educativa", perquè n'espera una vigència llarga. La reunió entre Escola Valenciana i el nou titular de l'àrea, José Ciscar, ha estat ben simptomàtica. Feia 16 anys que l'associació no es reunia amb la Generalitat, i la cimera ha arribat just quan les línies en català semblaven condemnades a mort.

El sisè apartat se centra en la sanitat pública. En la sostenibilitat del sistema sanitari valencià, molt qüestionada darrerament i que Fabra vol salvar per a evitar el copagament, una fórmula polèmica que ha assegurat que no s'implantarà en tota la legislatura. "Cal ajustar la despesa", s'ha limitat a apuntar fins ara. Quan el seu conseller de Justícia, Jorge Cabré, va deixar anar a l'estiu que potser calia establir el copagament al sistema judicial valencià, Fabra va haver d'intervenir-hi i negar-ho de ple.

En setè lloc hi ha la qüestió hídrica. "Defensar els interessos dels valencians i exigir allò que ens correspon", segons que ha dit el cap del Consell. En aquest sentit, Fabra insisteix que l'aigua és "solidaritat" i que "cal dur-ne allà on més falta fa". Les referències al riu Ebre, però, són en declivi. El PP no preveu fer-

ne esment, de fet, al programa electoral estatal. El govern valencià, siga com siga, pretén signar “un acord valencià per a l’arribada de l’aigua”.

A la vuitena posició hi ha la reforma de la llei de creació de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV), que Fabra vol tancar per a ampliar-hi el pluralisme —avui pintoresc— i netejar una de les empreses públiques amb més deute: més de 1.200 milions d’euros. Un miler dels seus 1.800 treballadors podrien quedar-se sense feina si es confirma l’expedient de regulació que enllesteix el govern. Quant al descens de la manipulació informativa, els anuncis de Fabra d’aprovar “un model que ens en faça sentir orgullosos” ha coincidit amb el nomenament de Nuria Romeral com a nova directora de l'emissora pública Ràdio 9. Romeral ha estat els darrers anys secretària autonòmica de comunicació i una de les persones més properes a Camps, a qui ha arribat a marcar l’estratègia comunicativa per a defensar-se en públic de les acusacions pel cas *Gürtel*. El seu marit, el dissenyador gràfic Pablo Oriol, ha estat un dels grans beneficiaris dels contractes sucosos abonats per la televisió pública.

En novè lloc hi ha la voluntat de fer un estudi sobre la inseguretat ciutadana al País Valencià, que hauria de comptar amb la col·laboració de les forces de seguretat de l’estat. Fabra vol “la màxima transparència informativa” en aquest camp. “Ja n’hi ha prou d’intranquil·litat als nostres camps, les nostres urbanitzacions i les nostres ciutats”, ha dit.

Per últim, el desè punt també té a veure amb la transparència, en aquest cas dels comptes públics, amb la reforma del portal de la Generalitat perquè també s’obriga a la participació ciutadana.

Un membre de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), institució de la Generalitat amb què Fabra ja s’ha reunit i que Camps no va visitar mai, explica que la trobada va ser “molt cordial” i que Fabra va mostrar-se interessat a disposar d’un llibre d’estil de llenguatge administratiu per tal d’estendre la llengua als documents públics. En privat, també va mostrar-se favorable a la recepció de TV3: “Aquesta situació no té sentit”, va dir-los, però ací, de moment, les bones paraules tampoc no s’han traduït en fets.

Victor Maceda

“Els governs d’Espanya han menystingut els valencians”

Alfonso Rus Terol ho és gairebé tot: president de la Diputació de València, del PP provincial, diputat a les Corts i alcalde de Xàtiva. També presideix l’Olimpic, l’equip de la ciutat que governa des del 1995. No és estrany, per tant, que s’haja intitulat *Superman* i que haja afirmat que, amb tants càrrecs, “llance el córner, el remate i em pose de porter”. Treballa setze hores diàries —“de les 7 a les 23, i ho faré fins que mora”— i ha delegat en la dona i una filla els seus diversos negocis, a què es dedicava des dels 14 anys, quan va abandonar els estudis. A més, cada dissabte celebra un esmorzar amb alguns dels 51.000 militants que controla: “N’organitzem a cada comarca; hi venien una trentena de militants i ara n’apleguem més de 500. S’ho passen bé, no sóc el típic polític seriós i previsible.” I tant que no, per bé que “l’edat m’ha fet molt més calmat, ja no sóc com abans”.

—Després de la dimissió de Francisco Camps, la retirada de Carlos Fabra i el relleu de Joaquín Ripoll, sou l’únic referent supramunicipal que sobreviu al PPCV. L’únic que no tenia comptes pendents amb la justícia, per cert.

—Cosa que no significa que no en puga tindre algun dia. S’estila molt això d’anar als jutjats, amb motius o sense. La política s’ha judicialitzat, acostumem a visitar els tribunals per qüestions que no tenen importància. Per això pense que, des del punt de vista polític, sempre ha de prevaldre la serenitat. Només cal actuar i prendre segons quines decisions quan es demostra que, en efecte, el comportament denunciat ha estat incorrecte.

—La substitució dels tres presidents, després de tants anys al capdavant de la Generalitat i de les diputacions de Castelló i d’Alacant, deu haver oxigenat l’ambient al si del partit.

—Aquestes coses que hem viscut no produeixen alegria, tant de bo no hague-

Alfonso Rus, president de la Diputació de València i del PP provincial, coneix de fa anys Mariano Rajoy i espera que, amb ell, els valencians guanyen pes dins l’estat espanyol. “Som més importants que una autovia i que l’AVE”, diu en referència a José María Aznar.

ren passat mai. La majoria dels militants del nostre partit no pensa que els seus dirigents hagen prevaricat ni res d’això. Una altra cosa és què dirà la justícia. Però, en qualsevol cas, el PPCV és fort.

—En què ha canviat la Generalitat des que Fabra hi és al capdavant?

—Encara no ha canviat res. Hi ha nou president, però els consellers i els directors generals són els mateixos. Abans de fer canvis, ha de saber si són bons gestors o no. Qui ho faça bé, que es quede, i qui no, fora. Dit això, la nostra gent pensa que Camps no és culpable i molts han patit veient que el seu tema no es duia com tocava. Si no tenia importància, no calia haver-li’n donat tanta. Ara, quan va dimitir, allò va ser un trauma de dos dies. La gent gira full ràpidament.

—Com diuen en castellà, “a rey muerto, rey puesto”.

—Exactament. I visca el rei! La nostra gent està convençuda que a Paco [Camps] no li passarà res, però en arribar el nou president tots van dir-li “visca el president, visca el president!”.